
Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

GLASBA

Posebni glasbeni test za jazz in zabavno glasbo

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 17. junij 2005

SPLOŠNA MATURA

Glasbeni primer 1 = Singin' the Blues (J. R. Robinson, C. Conrad, S. Lewis, J. Young)

v izvedbi Frankie Trumbauer & His Orchestra:
 Bix Beiderbecke – cor, Miff Mole – tb, Jimmy Dorsey – cl, as,
 Frankie Trumbauer – c-melody s, Eddie Lang – g,
 Fud Livingston – p in arr
 iz leta 1927

Glasbeni primer 2 = Sunday at the Hillcrest (...)

v izvedbi Charlie Haden's Quartet West:
 Ernie Watts – ts, Alan Broadbent – p,
 Charlie Haden – b, Larance Marable – d
 iz leta 1988

A – GLASBENI PRIMER 1

Preberite vprašanja od 1 do 10, nato poslušajte glasbeni primer 1 in zapišite odgovore.

1. Skladba, ki tu nosi naslov Glasbeni primer 1, se imenuje **Singin' the Blues**. Je to res blues, za kakšno obliko gre?

..... Formalno je skladba dvodelna pesemska oblika: A (8 taktov), B (8 taktov), A' (8 taktov), C (8 taktov) .....

1 točka

2. Kako torej, da je v naslovu beseda blues?

..... V prvih dveh desetletjih 20. stoletja je bil blues izjemno priljubljen. Iz tega razloga so skladatelji dajali ime blues vsaki skladbi, ki je zvenela vsaj malo melanholično, molsko, razmišljajoče ali pa so bili posamezni njeni toni obravnavani na poseben način .....

4 točke

3. Razčlenite to izvedbo: v vrstice spodaj vpišite formalne dele, njih dolžino in dogajanje.

- a) ..... Intro (uvod) ..... 4 takte ..... trije pihalni inštr. in bobni po zaprti čineli .....
 b) ..... Tema (32 taktov) ..... Melodijo igra saksofon, spremljava je: kitara, klavir, bobni .....
 c) ..... Solo korneta (trobente) ..... 32 taktov ..... Spremljava enaka kakor pri b .....
 d) ..... Aranžirani *chorus* ali *tutti* (A), kombiniran s solom klarineta (B), spet aranžirano za klimaks (A'), zadnji del (C) igra melodijo kornet, vložek kitare, končajo brez kode .....

Ocenjujemo ugotovljene štiri večje formalne dele in opis dogajanja v njih, torej

4 točke

4. Na začetku skladbe igra melodijo nenavadna različica saksofona. Za kakšen saksofon gre?

..... za saksofon »c« ..... (C-melody saksofon).....

2 točki

5. Posnetek je nastal leta 1927. Glede na zanimiv aranžma in uglajen ton glasbil lahko sklepate o slogovni umeščenosti in o tem slogu napišete čim več.

Ocenjujemo esejsko, pomembne so informacije (podčrtano):

Slog, o katerem je govor, je »newyorški jazz«. O tem slogu govorimo od leta 1925 pa do postopnega prehoda v naslednji slog – *swing*. Ta prehod je potekal vse do leta 1935. Ker se je v

teh letih pojavilo zanimanje za stari jazz – *dixieland revival* –, je taka glasba pod imenom *dixieland* živelja še naprej, do danes.

Glasbene značilnosti sloga: ker je bil New York središče industrije zabave: glasbena produkcija – (Tin Pan Alley), plesne dvorane – (Savoy), klubi – (Cotton Club), gledališča (Broadway) in koncertne dvorane (Carnegie Hall), se je tam zbralo mnogo odličnih šolanih glasbenikov.

Slogovno se to dejstvo izraža v uglajenem igranju, hkrati pa v pomanjkanju tipičnih t. i. *negroidnih* elementov – učinkov: toni growl, half-valving, glissandi, – hot intonacije, način response, in pojavov, ki izhajajo iz bluesa sploh. Zasedba ansamblov se je povečala glede na tipično zasedbo tradicionalnega jazzu z dodajanjem saksofonov ali druge trobente (korneta). Repertoar ansamblov se je začel obračati k popularnim melodijam tistega časa – vpliv Broadwaya in njegovih *muzikalov*.

Glavni predstavniki sloga – belci in črnci: trobentači Red Nichols (and His Five Pennies), Bix Beiderbecke, Red Allen, saksofonisti Frankie Trumbauer, Bud Freeman, Jimmy Dorsey, Adrian Rollini, ki velja hkrati za prvega vibrafonista v jazzu, klarinetist Benny Goodman ...

30 točk

6. Uvod v skladbo igrajo trije pihalni (v širšem pomenu besede) inštrumenti. Aranžirajte prvi glas troglasno v trozvokih najprej v »C« (po svoje, ne gre za prepisovanje s posnetka).

Ocenjujemo 14 trozvokov: v prvem in drugem taktu se enaka trozvoka ponovita, to ne prinese več točk; skupaj 14 trozvokov, torej

14 točk

7. Vpišite posamezne glasove s prejšnjega vprašanja transponirano v partituro za glasbila, ki so navedena (zadostuje, da napišete prvih šest not):

Ocenjujemo pravilno izbiro tonalitete (1 točka x 3) in pravilno transpozicijo (1 točka x 3).

6 točk

8. Pazljivo poslušajte posnetek (namig: od 16 takta naprej pa do konca teme). Opazili boste »nečisto« intonirane tone. Kako imenujemo take note?

..... Imenujejo se *blue note* (*blue notes*) .....

3 točke

9. Ugotovite število takih not, ki se pojavijo od takta št. 16 do konca teme in katere – stopenjsko, glede na trenutni akord – so glasbeniki uporabljali v ta namen. Zapis, ki je pred vami, naj vam bo le v pomoč in orientacijo. V njem smo posebne znake za obravnavanje takih not zbrisali.

.....Na posnetku so naslednje *blue notes*: takt 16 – terca akorda in seksta, takt 20 – terca akorda, takt 29 – kvinta, takt 32 – kvinta.

Za pravilen odgovor zadostuje: »Ugotovil sem pet blue notes, uporabljali so terce, sekste in kvinte.«

8 točk

10. Prepišite sedem taktov melodije od takta z oznako 24, vključno s prvo noto v taktu 29.

22 E^o7 F-

25 F-7 F[#]7

28 E^b6 C7 F-7 B^b7

Tonov melodije, ki jo zahtevamo, je 27, torej

27 točk

B – GLASBENI PRIMER 2

Preberite vprašanja od 11 do 15, nato poslušajte glasbeni primer 2 in zapišite odgovore.

11. Za kakšno glasbeno obliko gre? Navedite dolžino teme v taktih.

..... Gre za **blues** ..... Dolžina teme je 12 taktov .....

2 točki

12. V tehniki four way close aranžirajte melodijo od takta 8 – s predtaktom, 9, 10 in prvo noto v taktu 11. Na pike pod notnim črtovjem vpišite, za katere akordne lestvice ste se morali odločiti.

B^b7 E^b7 B^b7 F-7 B^b7

E^bΔ E^b-7 A^b7 B^b7 D-7,5^b G7,9^b

lokrijska lest. dom. HM5 lest

C-7,5^b F7,9^b D-7 G-7 C-7 F7

zmanj. dom. lestvica

Ocenjujemo pravilno dognane voicinge, pri čemer upoštevamo voicinge, ki pripadajo akordu – na težke dobe, in approach voicinge na lahke dobe. Teh je: takt 7 – 1, takt 8 – 4, takt 9 – 2, 10 – 2, takt 11 – 1, skupaj torej 10 voicingov.

10 točk

13. Tri lestvice, ki jih zahteva prašanje št. 10 vpišite v notno črtovje in označite njihove attribute: *avoid note*, ustrezní akordni simbol, možne *tensions*.

The image shows three musical staves, each with a chord scale and its attributes:

- Staff 1:** D-7,5b a.n. T 11 T 13b. lokrijska akordna lestvica
- Staff 2:** G7,9b T 9b a.n. T 13b. HM5 dominantna akordna lestvica
- Staff 3:** F7,9b T 9b T 9# T 11+ T 13. zmanjšana dominantna akordna lestvica

Ocenjujemo: tri lestvice z vsemi atributi kot enote. Akordni simbol zmanjšane ali dominant *iminished chord scale* je lahko tudi F7,9#.

3 točke

14. Posnetek, imenovan Glasbeni primer 2, je nastal leta 1988. V njem lahko slišimo dele, v katerih se pojavlja latinski ritem, nato swing, melodija nosi v sebi poteze melodike bebop itd. Kako bi to izvedbo slogovno označili?

..... Moderni ali sodobni *mainstream*..(tudi le *mainstream*) .....

2 točki

15. V črtkani prostor napišite, kaj obsega pomen izraza sloga, ki je še vedno živ in aktualen v jazz glasbi, začel pa se je kot prenova swing sloga že pred več kakor 70 leti.

..... Današnji pomen izraza *mainstream jazz* obsega vsa prizadevanja v jazu, razen trenutno aktualnega sloga in pa tradicionalnega jazza (*dixielanda*). .....

4 točke

Analiza:

- Tretjinski del ustreza predmetu solfeggio.

Vprašanje št.:	4	2 točki
	8	3 točke
	9	8 točk
	10	27 točk

Skupaj: 40 točk

- Tretjinski del ustreza predmetu osnove aranžiranja.

Vprašanje št.:	1	1 točka
	3	4 točke
	6	14 točk
	7	6 točk
	11	2 točki
	12	10 točk
	13	3 točke

Skupaj: 40 točk

- Tretjinski del ustreza predmetu zgodovina jazza.

Vprašanje št.:	2	4 točk
	5	30 točk
	14	2 točki
	15	4 točke

Skupaj: 40 točk

Summa: 120 točk ustreza 100 % testa, oziroma 30 % maturitetnega uspeha.